XIV. évfolyam. Pécs, 1886. junius 26-án. 26-ik szám.

Előfizetési dij:
Postán vagy Pécsett házhoz küldve: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr. negyed évre 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
Megjelenik minden szombaton.
Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvker. (Széchényi-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
Egy öt hasábos petit sor egyszeri megjelenéseért 6 kr., 3-szori 5 kr., 10-szerért 4 kr. fizetendő.— Minden hirdetés után 30 kr. bélyegdij fizetendő. A nyilttér 1 petit sora 10 kr. A hirdetési dij előre fizetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:
Ó-pósta-utcza 16-ik szám.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizethetni helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden póstahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
János-utcza 8-ik szám.

A nemzetiségekről.

A politikai szélcsendet Mocsáry Lajos, a függetlenségi és 48-as párt egyik tagja arra használja föl, hogy röpiratot tesz közzé a nemzetiségi kérdésről, bár ennek felelevenitésére ezuttal semmi alkalmi ok nem forog fenn.

Mocsáry nemzetiségi politikája ismeretes. Nemrég kifejtette a képviselőházban. Fejtegetésein megütközött az egész ház, a sajtó, a magyar közönség; csak a románokat birta arra, hogy diszalbumot és hálafeliratot küldjenek Mocsárynak.

Nem szeretjük a nemzetiségi kérdést minduntalan hajánál fogva előránczigálni, mert mindig azt tapasztaltuk, hogy még a kölcsönös jóakaró kapaczitálásnak is rendszerint félreértés volt az eredménye. Minek bolygatni tehát e kérdést, ha nincs rá különös ok?

Ezuttal nekünk különös okunk van, hogy Mocsáry nemzetiségi politikájával foglalkozzunk.

Mocsáry maga jellemzi a legékesebbenszólóan nemzetiségi politikáját, mikor mintegy szemrehányásképp emliti föl, hogy „nincs ez idő szerint lap, melylyel ő egy gyékény[illegible]ulhatna."

Az csakugyan feltűnő jelenség, hogy nem akad magyar lap, mely Mocsáry nemzetiségi politikájának terjesztésére vállalkoznék, pedig tudnivaló, hogy a sajtó sokszor képtelen rögeszmék szószólója. De Mocsáry nemzetiségi politikájának még sem akad szószólója. Ez csakugyan felötlő.

Természetesen első sorban a függetlenségi sajtótól várhatná a támogatást, azon tekintél[illegible] állásánál fogva, melyet a függetl[illegible]egi és 48-as pártban, másrészt pe[illegible] nemzetiségi politikája végczéljá[illegible]ogva, mely abból áll, hogy Magyarország önállóságát és függetlenségét a nemzetiségek segitségével küzdj[illegible] ki.

Hát a függ[illegible]enségi sajtó nagy mulasztást követne el, ha nem támogatna olyan politikát, mely Magyarország teljes önállóságához vezet. Mivel azonban nem támogatja Mocsáry politikáját, annak csak az az oka, hogy alaposan kételkedik annak a czélnak elérhetésében, melyet nemzetiségi politikája elé tűz.

Mi is valljuk, hogy Magyarország függetlenségét ki nem vivhatjuk mindaddig, mig Magyarország összes népei egy emberként nem éreznek és gondolkoznak.

A helyes politika csak az, a mely Magyarország népeit rábirja együtt érezni és gondolkozni. Ha a nemzetiségek velünk fognak érezni, akkor részükről a Magyarország függetlenségének kivivásában való részvétel nem áldozat, „segitség," hanem hazafias szent kötelesség lesz.

De Mocsáry politikája, mely az általános emberi jogokból indul ki, nem méltatja figyelmére a magyar állami és főként a gyakorlati szempontokat és ezt természetesen nem rosszakaratból teszi, hanem sajnálatos tévedésből.

Mocsáry politikája az, hogy alkudjunk meg a nemzetiségekkel, holott a nemzetiségeknek már ugy is mindent megadtunk.

Ugyan mire alkudhatnánk még meg? Nem volna-e a legvisszataszitóbb kalmárkodás, ha a nemzetiségek jó indulatát, támogatását mekvásárolni igyekeznénk?

Pedig a nemzetiségi túlkövetelések, a melyek ellen nincs szava Mocsárynak, ilyen vásárt akarnak.

Gyönyörü dolog volna, ha a románok, szászok, tótok, kiköthetnék maguknak, hogy fajukból bizonyos számu egyén üljön az állami és megyei hivatalokban, a miniszteriumokban és a kormányon. Kezdetben talán beérnék ennyivel, de aztán kikerekitenék maguknak az önálló tót, oláh és német hivatalos nyelvvel. Ha ez megvolna, mint érett gyümölcs lehullanának szomszéd fajrokonaik ölelő karjaiba.

Vásárt, mely ilyen eredményre vezet, nem támogathat magyar politikus, legkevésbbé az, ki szivén hordja Magyarország önállóságának ügyét.

És elhiheti Mocsáry, hogy politikájával egyetlen nemzetiségit sem fog megnyerni a függetlenségi politika számára. Mocsáry csakhamar tapasztalná, hogy a támogatásnak borsos ára van, azt meg tudjuk, hogy hazafiassága visszarettenne ilyen vásártól.

A nemzetiségi kérdés már régen élét vesztette volna nálunk, ha a kormánynak határozott politikája volna. De nincs neki, mert szintén a „nemzetiségek támogatásával" akar boldogulni.

Igenis számitsunk a nemzetiségekre, de nem oly áldozatok árán, melyek a magyar állam rovására volnának és épen ezért, mivel Mocsáry engedményei ilyen áldozatok volnának, nem követhetjük nemzetiségi politikáját.

Vásárügyi bajok.

Ha fontolóra veszszük a vásároknak bizonyos határok közt kétségtelenül fontos jelentőségét s ha csak felületesen vizsgáljuk azon visszásságokat, melyek ezen közgazdasági intézmény körül mind nagyobbodó mérvben felmerülnek, be kell vallanunk, hogy kormányhatósági intézkedések e téren immár égetően szükségesek. S a miniszterium mégis, daczára az illető érdekkörök idevágó felterjesztéseinek, sürü panaszainak, a vásárügygyel csak annyiban foglalkozik, hogy kegyosztogatásul ujabb meg ujabb vásárokat engedélyez.

Pedig valljuk meg őszintén, hogy a vásárügy rendezése nem csekélyebb fontosságu, mint pl. akár az uj ipartörvény alkotása volt; sőt meg vagyunk győződve, hogy a vásározó kisiparosok a vásárügy rendezésének nagyobb jelentőséget tulajdonitanak, — mint az ipartörvénynek.

Az uj ipartörvény alapeszméjének, az „iparosok közt kivánatos rend"-nek hiánya elvégre is a vásározó kisiparosokat koránt sem sujtaná oly annyira, mint azon zilált állapotok, melyek a vásári intézmény körül uralkodnak. De nem csak iparosokról van itt szó, hanem egyáltalán a vásárokon adóvevő közönségről, melynek gazdasági érdekeit a vásári intézmény, úgy a mint most fennáll, — érzékenyen sérti.

A legfőbb baj első sorban az, hogy a vásárok száma egyre szaporittatik, noha szaporitás szüksége a mai közlekedési és forgalmi viszonyok mellett semmikép sincs indokolva. Továbbá a vásárjog elnyerésére a községeket nem az illető vidék forgalmi érdekei, mint inkább az a törekvés inditja, hogy a vásári helypénzszedéssel a község jövedelmei szaporittassanak; s a miniszterium mégis ujabb meg ujabb vásárokat engedélyez mintegy kárpótlásul az állam által a községekre mind nagyobbodó mérvben rótt terhekért. Ez azonban szerintem nem elfogadható indok. A vásár engedélyezésénél csak az lehet egyedül mérvadó, hogy az illető községnek és vidéknek népesedési, forgalmi, termelési, közlekedési viszonyai csakugyan olyanok, a melyek a vásártartását szükségessé teszik s az illető község közelében nem tartatnak-e már amúgy is elég, vagy éppen fölös számban vásárok.

A túlságos sok vásár erkölcsi és gazdasági káros hatásai nagyon ismeretesek. Minden vásár egy-egy „szent heverd el nap!"

A vásározó kisiparos, akár hány országos vásár van is a vidékén, egyet sem mulaszt el; mert mégis reménykedik: hátha mégis valami jó vásárt csinálhat! Persze a legtöbb esetben csalódik. S ez nem is lehet máskép, mert a szertelen sok vásár közt a forgalom is nagyon megoszlik.

Ujabban a miniszterium az igen apró községeknek országos vásár iránt való kérelmét határozott elutasitás helyett annyiban szokta teljesiteni, hogy az illeti község „állattenyésztési érdekeinek előmozditása tekintetéből", — úgynevezett „kizárólagos marha-vásárokat" szokott engedélyezni. Mi ennek a következménye? Az, hogy a forgalom még jobban megoszlik. Pedig ha valamely árunál, úgy az állatoknál szükséges, úgy a vevő, mint az eladó érdekében, hogy a kereslet és kinálat egyes főbb helyeken összpontositva legyen; már az régen volt, midőn egy-egy megyében a vásári állatkereskedés 3—4 vásárra szoritkozott, de azokon akkora volt a felhajtás, hogy messze külföldről is szép számban látogatták azokat.

Az ilyen „kizárólagos marha-vásárok" pedig az állat felhajtás hiányában legtöbb esetben rendes országos vásárokká alakulnak át.

Egy második igen nagy baj a helypénz, mely czim alatt a legkiméletlenebb zsarolás üzetik a vásárt látogató közönséggel. A ma tartatni szokott vásárok legnagyobb része I. Ferencz király uralkodása idejében engedélyeztetett, úgy azonban, hogy az adománylevélben a helypénz tarifáról semmi emlités se tétetett. A helypénz-tarifa ez időben rendszerint megyénként minden községben egyforma volt. Később aztán a helypénzszedési jog tulajdonosai e tarifát kényök-kedvök szerint emelték. A legtöbb ilyen jogtulajdonosnak nincs is kormányhatóságilag engedélyezett tarifája. A helypénzszedési jog revideálásával a miniszterium felette jó szolgálatot tenne a népnek.

A helypénzszedési jog rendszeresen bérbe adatván, a bérletre pályázók az árverésen egymást túlliczitálva, oly bérösszeget igérnek, s hozzá még jókorra nyereséget, melyet a mindinkább szaporodó vásárok következtében egyre csökkenő vásári forgalom mellett csak tisztességtelen eljárással szedhetnek be.

Ez ellen csak úgy lehetne a közönséget megóvni, ha elrendeltetnék, hogy a helypénz-tarifának minden vásártéren feltünő helyen kifüggesztve kell, hogy legyen.

A vásári állás foglalás szintén igen sok panaszra ad okot. A legtöbb községben e tekintetben az ököljog uralkodik. A ki szájasabb vagy erősebb, annak jut a jobb hely. Némely iparos, csakhogy jobb álláshelyet foglalhasson el, már az éjjeli órákban üti fel sátorát.

Régebben a vásári állásoknak az iparosok által való elfoglalását a czéhek szabályozták olykép, hogy az első sorban a helybeli, a hátsó sorokban pedig a vidéki iparosok helyezkedtek el az iparüzés éveinek sorrendjében. Ezen rendelkezésnek ujból való életbeléptetése nagyon sok viszálykodásnak és verekedésnek venné elejét.

Igen sok községben kofák és kufárok nagyban üzik az elővételt. Ugyanis a vásárra menőket a vásáron kivül, — mielőtt az áruhelyre érnek, megállitják s áruikat nyerészkedési czélból megveszik s ez által a fogyasztó közönség érdekeit sértik. Ez ellen eddigelé sehol sem állott fenn tilalom. Abauj-Tornamegyének vásári szabályrendeletében foglalt ezen tilalmat azonban a belügyminiszterium 68714/1885. sz. a. jóváhagyta s igy most e tilalom a megfelelő uton-módon minden községben életbe léptethető.

Igen sok vidéken, különösen pedig a dunamenti községekben a méter mértékről szóló törvény s egy csomó miniszteri rendelet ellenére még ma is nagyban járja a régi mérték, minek folytán éppen az eladók vannak sok kijátszásnak kitéve. E

TÁRCZA.

Angolorsz[illegible]gi utazásom naplója.

— Irt[illegible] Id. Koszits Szilárd. —

(Folytatás.)

April 3-[illegible] reggel 7 óra 35 perczkor hagytuk el Brüsselt és tartottunk Calais felé.

Ismét [illegible] vidéket szeltünk át Belgiumban, m[illegible] [illegible]tóbbi időkben a szocziális mozgalm[illegible]nak szinhelye volt. Az állomások, melyeken gyorsvonatunk megállott, Enghien, Ath, Leuze, Tournay, Blandain és Beziers valának. Brüssel és Enghien közt hosszabb ideig azon kanális mellett haladtunk, mely Brüsselt a tengerrel köti össze. A viz e csatornában sokkal magasbra van duzzasztva, mint a mellette fekvő földek vagy rétek felszine fekszik, de oly hatalmas töltések védik az alantabb fekvő birtokokat, hogy kárt, vagy csak átszivárgó vizet sehol sem lehetett észlelni. Eszembe jutott a Ferencz csatorna [illegible]vénytársulat kanálisa, mely a szomszéd [illegible]okosokat évtizeden keresztül tönkre te[illegible]i, s melynek kálamitásai ellen nem lehet orvoslást találni. Összehasonlitva azon állapotot, melyet jelzett irányban Belgiumban láttam, a mi honi állapotainkkal, bizony igazat adok báró Sennyeynek, midőn azt mondja, hogy állapotaink — Ázsiaiak!

Beziersnél beléptünk Francziaországba; ennélfogva bekövetkezett az elmaradhatatlan podgyász-vizsgálat. A franczia nemzet lovagiassága még ennél az utálatos ténykedésnél is bebizonyitá magát, a mennyiben itt először találkoztunk női fináncz okkal, kik hivatvák a női podgyászt átvizsgálni. Ez már a courtoise magasabb foka, mert a nők podgyásza közt sokszor lehet olyast találni, mi a férfi szeme elől kell, hogy titok maradjon. Maga a vizsgálat oly hamar, oly noblessel történt, melyet fináncztól, legalább osztrákvagy magyar fináncztól várni sem lehetne.

Alig végezvén a szükséges végzendőket: vonatunk tovább haladt. Első megállapodási hely Lille volt. Egy sok gyárteleppel és csekély eröditésekkel ellátott váracska. — Hazebrouck és Lille közt igen sok és szép komló gazdaságot lehetett látni.

Samt-Omek volt a legközelebbi állomás. Körülbelül akkora, mint Pécs, erős várépitményekkel.

E városon túl egész Calaisig zsombékos s posványos vidéket szel keresztül a vasut. Nevezetes azonban, hogy ezen posványt, melyet nálunk figyelemre sem méltatnának, mily gyönyörüen tudják felhasználni és produktiv fokra emelni.

Egy nagyobb, például 200 holdas terület felosztatik körülbelül fél, vagy egész holdas területekre, a mint t. i. a vidék illetőleg a posvány vizesebb vagy kevésbé vizenyős. Ezen alterületek egy méter szélességü mély árok által választatnak el. A föld ezen árokból a mivelésre szánt területen széthányatik, azonfelül ezen ároknak évenkinti vagy időszakonkinti tisztogatása által nyert iszap mint trágya ismét a mivelés alatti földre kerül, és ha otthon is találtatik valamely állati trágya, az is e czélra használtatik; egyszóval a termelésre szánt terület ily eljárás mellett idővel teljes szigetté alakittatik át. Az egész kétszáz holdas nagy terület azután körülvétetik egy 3 egész 4 méter szélességü kanálissal, mely fő közlekedési utnak használtatik és melybe a méter szélességü utczácskák beágaznak. A közlekedés e földekhez csak csolnakon történik és a megmivelés is csak emberi erő és kéz által hajtatik végre. Szebbnél szebb vetéseket, kerti terményeket láttunk ezen kis szigeteken, melyek nálunk csak vadludaknak s réczéknek tanyáját képeznék.

Az emberi ész leleményességét, a munkaszeretetet és szorgalom-kitartást tanusitó ezen vidék szemlélésébe annyira elmerültem, hogy észre sem vettem, mikép vonatunk Calaisba érkezett. Calais maga egy kis tengeri kikötői város, ódon régi épületekkel, körülvéve erős sánczokkal. Vidéke róna, homokos. A városi állomásról egy perczuyi tartózkodás után vonatunk kisietett a tengeri állomásra, mely a kikötő partján szemközt az átkelést eszközlő gőzhajóktól fekszik. A mint a koupéból kiléptem: az első tekintetet a tengerre vetettem, valjon erősen hullámzik-e, — és csak azután tértem a gőzhajó megfigyelésére, valjon oly kolossus-e, melyet a tenger hullámai még megmozditani sem képesek. Sokat olvastam, sokat hallottam a tengeri betegségről, annak kinjairól, nem csoda tehát, hogy ettől remegtem, sőt mondhatom féltem. A fentebb jelzett két körülményből akartam tehát magamnak prognortikálni, hogy megkapom-e a tengeri betegséget, vagy sem. Megfigyelvén a tengert, a hajót, olyan borzadás forma futott át, és szivesebben fordultam volna vissza, mint mentem előre, mert egyrészről azt láttam, hogy arra befelé viznél egyebet látni nem lehetett, szörnyü mód tánczolnak a hajók, és a habok hatalmasan kergetik egymást, fujván is oly erős szél, hogy az embernek a kalapját is tartani kellett, nehogy Neptun tulajdonába kerüljön; másrészről a hajó, melyre rászállottunk, még akkora sem volt, mint a mi dunai személygőzhajóink. A fedélzeten az erős szél miatt maradni nem lehetvén, lemásztam a hajó gyomrába, vagyis a saloaba. Ez egy kis terem, körülvéve karos székekkel. A lejárattól balra egy kis kellnerei van alkalmazva, melynél két angol matroz fiu játsza a hebe szerepét. A terem közepén áll egy, csavarral oda és erősitett négyszögletü asztal, felteritve nyolcz személyre, — mellette egy másik asztalon áll a buffet hideg ételekből, t. i. roastbeef, sonka, sajtok. Ezen asztal alatt vagy 24 darab egymásba rakott lavoir foglalt helyet. Midőn ezt megpillantottam, majd kifutottam a partra. Ugy éreztem magam, mint egy spanyol inquizitionális deliquens, midőn a kinzó kamarába vezették és ott szemeit legeltethette azon műszereken, melyekkel megismerkedni fog.

Elhelyezvén podgyászomat, helyet foglaltam az asztalnál és sziverősitőül két adag roastbeefet és egy üveg bordeauxit vettem magamba. Isten tudja a megszokás, vagy a bor müve volt-e, de sokkal bátrabbnak éreztem magamat. Bedobtam magamat egy karos székbe, megittam egy adag fekete kávét. Igen jó s erős volt, de oly nagy adag, hogy felét sem tudtam elkölteni. Ennek tetejére bekaptam egy pohárka cognacot. Azután fizettem és a felszolgáló matrózt egy six pencel megörvendeztetvén, azt kérdezém tőle, valjon hol lesz jobb állandó helyet foglalni, itt, hol ülök, vagy a hajó közepén, megérthette az atyafi, hogy miért kérdem én ezt oly ártatlan hangon és elmosolyogván magát, intett, mikép kövessem. A hajó közepén, közvetlen a kellnerei mellett, felcsapta a karos szék oldalát és formális ágyat készitvén, guari, lefektetett. Nemsokára, hogy letelepedtem, lelki nyugalmamból felrázott egy éles fütty, s még élesebb hangu harangozás. A hajó megindult! No Jézus segits! szavakkal falnak fordultam, behunytam szemeimet és vártam a történendőket. Mig az öbölben jártunk, mit se éreztem, — később ugy tünt fel előttem, mintha alólról a hajót felemelni akarnák, de nem birják, még később, midőn valószinüleg kiértünk a nyilt tengerre, oly érzetet tapasztaltam, mintha alattam két óriás akarná a hajót felemeli, de veszekszenek egymással és egyik a másikat eltaszitván, a hajót elejtik. Ez igy ment folyton, hol erősebb, kol gyengébb fokozattal, a mint t. i. a hajó a hullámokra felmászott: azt én felemelésnek éreztem, és a mint a hullámokról lebukott: azt én csésnek éreztem. Vagy egy óráig csendesen lesve a perczet, midőn a lavoirt kell segitségül vennem, láttam, hogy a tengeri betegség nem akar környezni, azért is elkezdettem szemtelenkedni és kifordultam a teremnek, megfigyelendő, mit csinál a többi publikum. Legnagyobb része, köztük útitársam is feküdt; — egypár ember, köztük a hajó kapitánya is, zsebkendővel lekötött kalappal a kellnerei előtt állott és mert erős szél fujt, egy pár pohárka cognacba kerestek melegitőt; felmászván ismét tántorogva a fedélzetre, mert a hajó nagy mozgása miatt még szétfeszitett lábakkal sem lehetett egyhelyben megállani. Egy fiatal angol házaspár pedig con amore falatozott az asztal mellett, mintha otthon ebédlőjükben egész kényelemmel ülnének. E megfigyelő situatióba maradtam azután a tengeri ut befejezéséig, mely harmadfél óráig tartott. Mint a pók az ártatlan legyet: ugy lestem én a lavoirhoz folyamodó áldozatot, — de hasztalan volt lesésem, én ugyan nem láttam, hogy valaki megkapta volna a tengeri betegséget, pedig voltunk vagy hatvanan a hajón. Délután egynegyed négy felé megkangzott a matróz szava, hogy öt percz mulva kiköt a hajó, tessék a podgyászt készen tartani, mert a finánczok mindjárt itt lesznek. Ugy is volt. Alig szedtem össze kézi podgyászomat, a matróz felczipelte a fedélzetre és ott egy padra lerakván, jött a douan, ki megmotozván az egészet, kivülről krétával olyan török szultán aláirásforma jegyet csinált és avval az ember partra szállhatott. Ott a vonat már készen állott és az szerint, hogy London melyik állomásán kivánt az utas kiszállani, beültették az embert egy koupéba. Mi már Brüsselben, mielőtt dr. Králiktól elváltunk, elhatároztuk, hogy a Hotel royalba szállunk és igy Ludgate hill állomáson, mely nevezett hotellel szemközt fekszik, kellett kiszállanunk. Ez okból a vonat hátsó részébe lettünk elhelyezve. Rövid pár percz mulva megindult a vonat és megállván egy perczre a Loweri városi állomásnál, egy pár alaguton keresztül haladva, elkezdett futni, hogy a hajam, azaz dr. Kuncz haja égfelé állott, midőn meggondoltuk, mi lesz ebből a vonatból és mibelőlünk, ha ez kisikamlik, vagy egy tengely törnék.

(Folyt. köv.)

bajon is végre valahára a törvények szigoru végrehajtása által kellene segiteni.

Ujabb időben feltünően szaporodik az élősdi emberek egy igen veszedelmes faja, az u. n. alkuszok. Ezek leginkább a gabnavásárokon „működnek“, csalva és rászedve a hol csak lehet úgy az eladót, mint a kereskedőt, a kinek részére vásárolnak. Minthogy ezen alkuszok nagyon csekély kivétellel mind csak olyan jött ment zül lött állásu egyének, nagyon helyén volna annak elrendelése is, hogy csak olyanok gyakorolhassák az alkuszi közvetitést, a kik arra iparhatósági igazolványnyal birnak, helyben vannak megadóztatva s egyebekben a kereskedelmi törvény az alkuszokra vonatkvzó rendelkezésének megfelelnek.

Ezzel csak úgy nagyjában soroltam fel néhány olyan visszásságot, melyek vásáraink jelentőségét, hivatását mindjobban esökkentik. A pécsi keresk. és iparkamra áthatva ennek tudatától, legutóbbi közgyülésén egy vásári minta szabályrendeletet alkotott, melyben a fent elősorult és sok egyéb érdeksértések orvoslásáról gondoskodva van, ha t. i. a vásárjoggal biró községek, melyeknek ezen minta-szabalyrendelet megküldetett, azt a helyi viszonyokhoz alkalmazva a községi önkormányzati jog alapján életbe is léptetik, mire nézve igen kivánatos, hogy első sorban a kereskedők és iparosok érvényesitsék betolyásukat.

Dr. Záray Károly.

Országut és képviselő.

Van Baranyamegyének egy vidéke, a mely áldásos termékenysége folytán különösen kitünik a megye többi vidékeitől, a mely mindenben bövelkedik s mégis e föld népének nagyobb része — szegény! Ez a vidék az alsó Drava-vidék, vagyis a dárdai járás Dráva melletti vidéke.

Ha behatóbban vizsgáljuk eme viszonyokat, úgy találjuk, hogy ennek fő oka a jó utak hiánya. Mintegy elzárkózva a világtól él a nép eme vidéken — különösen télen, nemkülönben most is ezen nagyon is nedves időben — a terhes és bajos közlekedés folytán, a melynek hátrányai bizony bizony nagyon is észlelhetők a népen mind anyagi mind pedig — szellemi tekintetben!

De hát vegyünk fel egy konkrét esetet. 1867. évben — tehát 19 év előtt — lett elhatározva, hogy az annyira fontos dárda-kácsfalu-bolmány-beremend-nagyharsányi országut kiépittessék. Ez tehát igen szép és üdvös határozat volt! Dictum factum a jövő — 1868-ik — évben meg is kezdték az épitést s eme alig 3—4 mért földnyi vonal még — ma is épül! Igen, még ma — 18 év után — is épül, s bátran állithatom, hogy ha továbbá is igy épitik, hát — Isten segitségével — 15 év alatt talán csak fel is épül; mert ha tudtak 18 év alatt a siklósi járás részéről Nagy-Harsanytól a járás széléig, vagyis Bolmány község határáig, — a dárdai járás részéről pedig a Darda melletti Csillag-csárdatól Kácsfalu községig felépiteni: akkor talán csak lesz most még annyi erejök, — mert bizony már nagyon megerőltették magukat — hogy a még hátralevő, Kácsfalu elejétől Bolmányon keresztül eme járás széléig is úgy ezirka 12—15 év alatt felépitsék?!!

Valóban szégyelnünk és pirulnunk kell a rossz utra panaszkodó idegenek előtt, hogy mig más, kőbányákban szegény megyékben is egy ilyen ut 3—4 év alatt már kiköveztetik, addig nálunk — daczára hogy rendelkezésünkre állanak a beremendi és villányi kőbányák — csak alig készül el 25—30 év alatt is. Hja, de hogy is készülhetne el oly gyorsan, mikor egy-egy esztendőben 3—400 lépésnyi távolságnal sohsem készül el több!

Felvethetné valaki, hogy talán nem is szükséges annyira ezen ut, mivel oly lassan épitik? — Igen is szükséges és pedig nagyon is szükséges, mert ez megyénknek egyik legélénkebb utvonala! Ezen utvonal közvetiti Eszék, Valpó, — szóval Slavonia — az alsó dárdai járás és Villány, Siklós, Harkány, M.-Gyűd, felső Dráva-vidék s Pécs között a közlekedést. — Ebből tehát világosan kitünik, hogy a közlekedés élénk s az utvonal nagyon is fontos.

Már számtalanszor küldöttek eme községek követeket az intéző körökhöz, hogy kérelmezzék eme utnak gyorsabb kiépittetését, s — mindig csak szép igéreteket hoztak haza; már számtalanszor lett a megye-gyűléseken ezen utnak gyorsabb kiépittetése elhatározva, de ez — sajnos — mindig csak irott malaszt maradt, mert foganatositva soha sem lett!

A mult napokban utazta körül Szily László, a dárdai járás képviselője kerületét, hogy eddigi tevékenységéről (?) és működéséről választóinak beszámoljon. Igy történt, hogy f. hó 21-én Kácsfalu és Bolmány községeket is meglátogatta. Bolmányba érkezve panaszkodott az egybegyült választói előtt, hogy eme két község határában oly rossz az ut, hogy ő négylovas könnyü hintajával is majdnem bennrekedt az óriási sártengerben. (Hogy benn nem rekedt, azt már mi is csodáljuk; de hát ennek meg nem történte annak tulajdonitható, hogy az utak teremtője és paranesolója, vagyis az uti-biztos is vele volt!!?) Valóban csodálatos, hogy a t. képviselő még panaszkodni mert! Hiszen hányszor kérték eme községek a t. képviselőt s — hosszu 9 évi képviselősége alatt — hogy szorgalmazza és sürgesse az utnak gyorsabb kiépittetését, s ő meg is igért mindig mindent, de igéretének teljesitésével — sajnos — mindig adós maradt! De hát mit tegyünk, mikor manapság a puszta igérgetés korszakában élünk! A jó honatya azonban — kinek szivén igazán fekszik a nép jóléte — keveset szokott igérni, de annál többet tenni a szegény nép érdekében!

Felhivjuk tehát a t. képviselőt, hogy emlékezzék meg az ajkairól számtalanszor elhangzott igéretére — most annál is inkább, mivel tapasztalhatta a sanyaru állapotokat s emlékezetében is lesznek még — s eszközölje ki eme községek részére, hogy ezen ut egyszer már elkészittessék.

Hiszen ez gyorsan megtörténhetnék! Nemkülönben fölhivjuk az illetékes köröket, a kiknek — mint mondani szokás — szivükön fekszik a nép jóléte, hogy könyörüljenek már meg e szegény népen s fejeztessék már be az oly régen megkezdett munkát!

Ez jogos követelése a népnek s teljesitését mindenkor meg is követelheti; mert nem a nép a hatalomért, hanem igen is a hatalom van a népért rendelve!

—

Különfélék.

— ***Olvasóinkhoz!*** *Küszöbön az uj évnegyed, felhivjuk lapunk tisztelt előfizetőit, hogy legyenek szivesek előfizetéseiket megujtani; továbbá ajánljuk lapunkat az olvasó nagyközönség becses figyelmébe s hazafias pártfogásukat kérve — kérjük, hogy lépjenek előfizetőink sorába. Végül felszólitjuk hátralékosainkat hátralékaik mielőbbi beküldésére. Azok, kik lapunkat tovább járatni nem kivánják, mheztartás végett szivesked jenek a lapot visszaküldeni.*

— **Urnap.** Az urnapi körmenetet esütörtökön d. e. szokásszerint nagy ünnepélyességgel tartották meg, melyen a közönség több ezerre ment. Az ut, merre a menet elhaladt, zöld ágakkal volt bekeritve. Az ünnepélyre a közös hadseregbeliek, a honvédek, továbbá a hadastyánok és veteránok is kivonultak. A menet, melyet Dulánszky Nándor megyés püspök vezetett, négy oltárnál állt meg. A katonai zenekar közreműködése nagyban emelte az ünnepélyességet. (Különösen „lélekemelő“ volt a „Gott erhalte.“) — Az urnap ünnep eredetéről érdekesnek tartjuk elmondani a következőket: A XIII. században Lütticben élt egy Julianna nevü, jámbor életü apácza, kinek mennyei jelentés értésére adta, hogy a holdban mutatkozó sötét foltok az oltári szentség iránti kellő tisztelet hiánya miatt jelentek meg. Ezt közölte több tekintélyes egyházi férfiuval, köztük Pantaleon Jakab lütticbi esperessel, a kik a lütticb-egyházmegyei püspöknél kieszközölték, hogy az oltári szentség tiszteletére külön ünnepet rendeljen el. Midőn pedig Pantaleon Jakab, mint IV. Orbán pápa lett, ez ünnepet, mely eddig csak a lütticbi egyházmegyében divott 1264. évi augusztus 11-én kelt apostoli körlevelében az egész egyházra kiterjesztette, azon intézkedéssel, hogy az minden évben pünkösd nyolczadát követő csütörtökön tartassék meg. Aquinoi Tamás irta meg az e napra vonatkozó szertartásokat és éneket. Azonban a pápai rendelet azon időszak háborus viszonyai következtében nem mindenütt léphetett életbe, miért is azt V. Kelemen 1311-ben a lyoni zsinaton és 1317. évben pedig XXII. János megujitotta. Ez utóbbi papa rendelte el a körmenetet is az oltári szentséggel.

— **Papszentelés.** A megyés püspök holnap, vasárnap reggel 8 órakor az apáczák templomában: Offenmüller Zsigmond, Gaál Sándor, Hofmeister Ferencz, Liebelt Ferencz, Schmeller Alajos, Sveties Gábor pályavégzett növendékpapokat áldozárokká fogja szentelni. Kisérjék szerencsekivánataink az uj papokat magasztos pályájukon!

— **Megmarad** Tóth Ferencz főgimnáziumi tanár, ki 23 év óta működik erős lélekkel, vidor kedélylyel, kitartó erélylyel városunkban s ezen helybeli működése alatt tanitványainak benső szeretetét, a szülők s a nagy közönség méltó tiszteletét érdemelte ki, tanári pályájának 30-ik évét betöltvén, a czisztercita rend apátja által a bevett szokás szerint az általa Zirczen vagy Szent-Gotthárdon szabadon választandó nyugalommal kináltatott meg. A derék tanár azonban, ki a tradicióját annyi gyöngéd kötelékével van fűzve városunkhoz, hogy azon kivül az élet tán elvesztené reá nézve minden becsét, megköszönve a magas figyelmet, a munkát egyelőre még elébe teendő a pihenésnek, abbeli határozott szándékát fejezé ki, hogy a főgimnáziumnál továbbra is megmarad. Üdvözöljük rokonszenves tiszteletünk kifejezésével s azzal a kivánsággal, hogy általán tisztelt gimnáziumi veteránunk, a jó, igaz és nemes ember, ki hivatását mindenkor lankadatlan szorgalommal és ügyszeretettel töltötte be, még sokáig élvezze körünkben maradván, polgársainak tiszteletét s tanitványainak szeretetét és hogy a gondviselés boldogitsa életének további folyamát!

— **Távozó tanár.** E hét folyamán a vizsgálatok befejezése alkalmával vettek szivélyes buesut a tanitó-képezde tanári kara és növendékei, Heid János tanártól, ki kilencz évi működés után kilép az intézet kebeléből s a közeli héten foglalja el laskafalui plebániáját. A tanárok nevében a képezde igazgatója buesuzott tőle, a növendékek pedig ez alkalomból külön csoportképben lefényképeztetvén magukat, az utolsó tanitványok ezt nyujtották a távozónak megható kedves emlékül. Heid tanár a régiek elementumait következőleg egyesité magában: az ezüstöt eszében, az aranyat szivében, rezet a zsebjében, a vasat — a modorában Szakbeli kiválósággal, fényes férfijellemet és páratlan jószivüséget birt kapcsolatosan, a miért őt mindenki megszerette, aki csak ismerte. Jutalmát nem a fényben, gazdagságban, csillogásban, de megtalálja hiven, lelkiismeretesen teljesitett kötelességérzetében, s óhajtjuk, igaz szivünkből kivánvan, hogy e nemes öntudatot csendes falusi magányában is, a magyarositás azon széles mezején, hol oly nagy még az őszinte munkások hiánya, — még sokáig megelégedéssel, boldogsággal élvezhesse!

— **Változások a czisztercita rendben.** Lővárdy Alajos főgimnáziumi tanár, Supka Jeromos zirczi apát által: lókuti (Veszprémmegye) plébánossá neveztetett ki; Szilágyi Jenő, Pécsről a székesfehérvári főgimnáziumhoz helyeztetett át. Helyeiket Móes Szaniszló, székesfehérvári tanár és Wolf J. pályavégzett növendék fogják betölteni.

— **Bucsu-ünnepély.** Lechner Ignácz, volt pécsi törvényszéki biró, jelenleg székesfehérvári járásbiró házánál lélekemelő ünnepély volt a héten. A székesfehérvári ügyvédi kar testületileg tisztelgett — a nagyközönségnek is általános tiszteletét és nagyrabecsülését kiérdemelt Lechner Ignácz kir. járásbirónál, hogy őszinte elismerésének és ragaszkodásuknak adva kifejezést, ünnepélyesen vegyenek tőle buesut, mielőt nyugalomba vonulva, Székesfehérvárról — Pécsre utazik Tittler Béla, az ügyvédi kamara elnöke hangulatteljes beszédben üdvözölte, s vett buesut összes kartársai nevében az ünnepelttől, ki viszont nagy meghatottsággal köszönte meg az elismerő kitüntetést, s kérte az ügyvédi kart, hogy tartsák meg továbbra is szives jó emlékezetükben. Este a tiszteletére nagy bankett volt a „Fekete sas“ vendéglőben.

— **Művészet.** Emlitettük már lapunk hasábjain, hogy Graits Endre akadémikus festész a német-bólyi kath. templom kitesztéséhez fogott; emlitettük továbbá, hogy Montenuovó Alfréd herczeg, mint a templom kegyura a bemutatott tervrajzot teljesen jónak, helyesnek találta. Jelenben ugyan még a festés nincs befejezve s igy teljes kritikát nem irhatunk, azonban a látottak után a legjobbra következtethetünk. A reneszansz-stilusban testett templom hajójának mennyezetén hat kép látható, melyek mind a főoltár képéből kiindulólag a bünök megbocsátását jelképezik. A hajó elején és végén egy-egy nagyobb kép diszeskedik. Az első Jézust ábrázolja, mint tanitványait a nép közé küldi a bünök feloldozása végett; a hatsó képen látható mint a vétkező emberek bárányokat áldoznak fel Istennek. A hajó középső részén, a kupolaban négy kép vonja magára a belépő figyelmét. A képekről már most elmondhatjuk, hogy rajzhibáktól mentesek, az alakok tartása jó, az arczkifejezések jellemzők; daczára annak, hogy a képek sok alakot tartalmaznak, mégis az arczok nem hasonlitanak egymáshoz. A képek körül elhelyezett ornamentumok kellemes nyughelyül szolgálnak a szemnek. Ha a festés teljesen el fog készülni, úgy majd bővebben fogunk róla irni; addig is Graitsnak türelmet, kitartást kivánunk. A kitesztésre szükséges összeget Kubinyi Elek Német-Bóly ügybuzgó esperes plébánosa gyüjtötte össze.

— **Mükiállitás.** Lapunk mult számában megpenditett eszme, hogy igen jó lenne, ha az országos dalarünepély alkalmából szépmüvészeti tárgyakból kiállitás rendeztetnék, — élénk visszakangra talált. Holnap d. e. e tárgyban már megbeszélés lesz, melyen eldöntetik, hogy vajjon rendeztessék-e vagy nem. A kik kezökbe vették az ügyet, a következők: Irinyi Sándor, Kis György, Graits Endre, Holló Zsigmond, Várady Ferencz, Feiler Mihály, Lenkei Lajos, Hakseh Lajos, Rónaky Kálmán és Zelesny Károly. A nevek elég biztositékul szolgálnak arra, hogy ha az illetők akarják, úgy valóban sikerülni is fog. A kiállitás nem nagy igényeknek kivan kielégitésül szolgálni, csak szórakozást akar nyujtani az ünnepély alatt Pécsett levő közönség számára.

— **Vizsgálatok a jogakadémián.** A pécsi püspöki jog és államtudományi karnál a letolyt 1885/6 tanévben 12 második és 26 első alapvizsgálat tartatott. Kitüntetéssel képesittettek a második alapvizsgalaton: Borsitzky Imre, Csabay Károly, Krigl Imre, Sandrinelli Hugó, Unkelhäuser Károly; az első vizsgálaton: Csutorás Ferencz, Kasza József.

— **Zenevizsga.** Kellemes meglepetésben részesültek azok, akik a városi zeneiskola vasárnap d. u. tartott vizsgálatán megjelentek. Hoffer Károly és Löhr Vilmos zenetanárok valóban büszkék lehetnek azon eredményre, melyet az ifjakkal a zene tanitás terén elértek. A tanulmány-darabok korrekt előadása után az elméleti részből adtak a tanitványok teljesen kielégitő feleletet. Legérdekesebb volt a vizsgálat utolsó része, midőn 41 hegedüs, 6 fuvolás a városi zenekar kürtöseivel egyetemben több darabot játszott el, végül pedig a Hymnusz-t. Repics Vincze a belvárosi néptanoda helyettes igazgatója megdicsérve az ifjak előhaladását, köszönetet mondott a Hoffer és Löhr tanitóknak, hogy oly odaadással vezették a zene terén a tanulókat; köszönetet mondott a jelenvolt nagy számu közönségnek is,, hogy oly kiváló érdeklődést tanusitott a vizsgálat iránt. A jelen voltak kedves emlékkel távoztak a teremből.

— **Az ipariskola vizsgálata.** Mult vasárnap tartatott meg a főreáltanodában az iparos-tanulók vizsgálata. Az eredmény nemesak kielégitő, de mondhatni meglepő volt. Különös elismerés illeti a derék tanárokat, kik a hetenkinti pár tanóra alatt annyi szépre, jóra s hasznos ismeretre tanitották meg az iparos ifjakat. Dicséretes emlitést érdemelnek a kiállitott rajzok, melyek valóban kiváló gonddal készültek. Ily örvendetes haladás mellett oly képzett iparosaink lesznek, a kikre büszkék lehetünk.

— **Kereskedelmi akadémia.** A székes fehérvári kereskedelmi középiskolát a vallás- és közoktatásügyi miniszter „kereskedelmi akadémia“ jelleggel ruházta fel s számára ezer frt. állami segélyt utalványozott. Csak imént mondotta ki határozatilag a kereskedő ifjak országos értekezlete Szegeden, hogy a kereskedő tanonczok oktatását, művelését tartja az összes kereskedelmi teendők legfontosabbikának, s hogy erre fektetendő a tősuly. Kérdjük: mikor fog felébredni nálunk is az érdeklődés a fehérvárival teljesen ugyanazon szervezetü, de meddő segély forrásokra utalt kereskedelmi középiskolánk iránt városunk „nagybefolyásu“ intéző köreiben?

— **Magánórák.** Szvacsek Mihály belv. néptanitó a következő sorok közlésére kért fel bennünket: Van szerencsém a t. ez. szülőknek becses tudomásukra hozni, hogy a tanévet gyengén végzett tanulók — nemkülönben azok részére, kik a középtanodákba való felvételüket czélul tüzték ki — a szünidők napjaiban magánórákat adandok. Legyen szabad felhoznom, hogy ezen ismétlői előadások által a tanulók előhaladása, ugy a nm. miniszteriumtól most már ujból elrendelt felvételi-vizsgálatok megkönnyitése is feltételeztetvén; törekedjenek azért a t. szülők a reájuk bizott kincseket tökésiteni, a gyermekek pedig az üres idők kellemei mellett is a tanulmányoknak élni. A magánórák a reggeli időszakban 9—11-ig adatnak és pedig a belv. tanoda V-dik osztálya termében, a havi járandóság 3 frt. leend.

— **Vége a városi zenekarnak.** A zeneegylet vasárnap tartott közgyülésén kimondotta, hogy a városi zenekart fölöszlatja. A nyomoruságok között tengődő zene-kar szomoru sorsa előre látható volt. Már évekkel ez előtt gyengélkedett, végre miután 1996 frtra szaporodott a deficzit: megkondult fölötte a lélekharang. Szomoru dolog biz ez. Igaz ugyan, hogy a „muzsikus urak“ minden mást inkább tettek, csak a magyar zenét nem kultiválták; mindazonáltal tagadhatatlanul méltó helyet foglatak el a város kulturális intézményei között. A városi zene-kar bukása veszteség a városra nézve. Értesülésünk szerint még két hónapig működnek s aztán szétoszlanak.

— **Hymen.** Tölöskén, Horváth Ede zalaegerszegi királyi aljárásbiró jegyet váltott Hetényi Matild kisasszonynyal.

— **A pécsi kath. legényegylet** majálisa, mely mult vasárnap a kedvezőtlen idő miatt elmaradt, holnap (vasárnap) fog az üszöghi erdőben megtartatni.

— **Öngyilkosság.** Kedden délután ismét egy szomoru eseménynyel szaporodott városunkban a társadalmi bünök krónikája. Rözge Imre kereskedő segéd számolt le az élettel s az öngyilkos halált választotta ifju életének kioltására. Pisztolyt fogott s két lövést intézett a mellébe. Mind a két golyó tüdején furódott keresztül. A tett elkövetése után csakhamar megjelentek dr. Czirer Elek és dr. Johan Béla orvosok, azonban segélyről már szó sem lehetett. A seb halálos volt. A szerencsétlen fiatal ember még másnap is élet ben volt s iszonyu kinok közt szenvedett ki.

— **Uj könyv.** A napokban hagyta el Taizs József nyomdáját, csinos kiállitásban, Schultz Imre tanitóképző intezeti tanár „Számtan és módszertana“ czimü munkája, mely tanitóképző intézetek számára irattván, 152 lapon a fej- és jegyszámolást, az algebrát (betüszámtan) és a számtan módszerét tárgyalja s igen gazdag példatárral van ellátva. Schultz jelen müve fényes czáfolata azon mosolytkeltő, szánandó feltevésnek, mintha szerző nem értene a mennyiségtan eredményes tanitásához; mi fölött különben a tanitáshoz értő körök, pillanatig sem kételkedtek. Ajánljuk e kitünő müvet a tanitó-világnak a legjobb hiszemüleg, mint bő anyagot felölelő, az ujabb fiképző-intézeti tantarv értelmében irt, e nemü legelső, szerzőjét kiváló mathematikusnak diesérő, mennyi ségtani munkát.

— **„Kereskedelmi jogisme,** vagyis a magyarországi kereskedőket érdeklő törvények és rendeletek teljes és rendszeres gyüjteménye“ czim alatt, dr. Záray Károly, a pécsi kereskedelmi és iparkamara titkára, egy igen hasznos könyvet szerkesztett s boesátott a könyv-piaczra. A könyv ára 1 frt 20 kr; kapható Pécsett: Valentin, Domján, Traub B. és társa — és — Böhm M. könyv- és papir kereskedésében. Az érdekes müvet lapunk jövő számában részletesen ismertetjük.

— **Elitélve.** Dobos Rezső a dárdai járásbiróság volt végrehajtója hivatalbeli sikkasztás miatt vád alá helyeztetvén, a pécsi kir. törvényszék által f. hó 25-én tartott végtárgyaláson 3 évi börtönre, hivatal viselési jogának 5 évre való felfüggesztésére itéltetett. Mindkét részről fellebbezés adatott be.

— **Valahára.** A szigeti külváros területén fölállitandó 5-ik gyógyszertár ügye valahára eldölt. A belügyminiszteriumtól a sok pályázó közül az engedélyt Göbel Kálmán kapta meg. Most már csak az kell, hogy minél előbb nyittassék meg s hozzá még hogy jó helyen.

— **Merkel lovartársulata.** Alig ment el városunkból Sidoli lovar-társulata, már egy másik lovar-társulat ütötte föl sátrát a buzatéren. Csakugyan a szó szoros értelmében ügy „ütötte föl sátrát“ Merkel nagy amerikai lovar-tarsulata; alig 2 és fél óra alatt teljesen berendezve állott a sátor, melyben 4000 ember kényelmesen megférhetett volna. A közönség naponkint kétszer, az esős idő daczára, csaknem zsufolásig megtöltötte a tágas köröndöt. A mutatványok közt legérdekesebb volt a jappáni család mutatványa. Nagy tetszésben részesültek az óriási elefántok, melyek igen kedélyesen végzik produkcióikat. Nagy szenzácziót keltett az idomitott oroszlányok mutatványa is Csütörtökön volt az utolsó előadás, mely után még az éjjel Eszékre utaztak, hol pénteken este már előadást is tartottak.

— **Az időjárásról.** A majdnem 3 heti esős időjárás folytán a gazdák kétségbe vannak esve! A mily kivánatos és hasznos volt a hosszu szárazság után a jótékony eső, époly kivánatos és hasznos volna most a szép napos idő. — Az utak járhatlanok, a lekaszált széna már rothad, miután összegyüjteni nem lehetett, a szántóföldeken viz van, minek folytán a vetemények is fekszenek s ha hamarjában szép idő nem lesz, úgy tönkre megy minden!

— **Képviselő-beszamolás és leköszönés.** A mult napokban Szily László dárda-kerületi képviselő, Feldl J. dárdai, Gózon J. uti biztos és Farkas Géza baranyavári jegyző kiséretében körülutazta kerületét. Minden egyes községben beszámolt(??) s egyszzersmind tudtára adta a választóknak, hogy ő többé nem fog föllépni. Ez igen helyesen volt téve, mivel a jövő választáson ügy is elbukott volna! Hiszen hát elég volt neki 9 éven keresztül egy kerületet képviselni; de meg hát a népnek is elég volt már, mivel eleinte még bizott, de később annál keserübben csalódott!

— **Szédelgés.** Schönfeld József és Flack Márton Villányból, mint szőllőtulajdonosok küldik bel- és külföldi lapokba, miként náluk finom dessert vörös és fehér borok rendelhetők meg: 15, 20, 50 literes hordókban és üvegekben. Eltekintve attól, hogy hordókban oly kis mennyiségü bort eladni tilos, finom borok, a kitett árért nem is kaphatók. Aztán nevezettek nem is szőlőtulajdonosok, sőt Villányban még borpincezével sem birnak. Ig egyrészről a borvásárló közönséget a szédelgésről értesitjük, másrészről: felhivjuk az illető hatóságot, hogy a magyar finom borok rovására üzött ily szédelgőket hivatalos pártfogásba venni, egyszersmind a jövedelmi adóban is részesiteni szeveskedjék.

— **Lipován mult vasárnap** d. e. egy udvarban levő diótába csapott le a villám s a fa alatt levő 2 drága lovat agyonütötte. Ugyanazon nap délutánján pedig a szomszéd ház pajtajába ütött be, azt meggyujtotta s a benne levő egy lovat szintén agyonütötte. — A pajta is leégett.

— **Hermophrodita.** Kácsfaluban van egy csodálatos Jenny Barbara — most Barbarossa nevü személy, a ki 13 éves koráig leány volt, 13—18 éves koráig leány és férfi, 18—22 éves koráig, azaz mostanig túlnyomólag férfi. Ezen ideig női ruhában járt mindig, most azonban — a mióta jelentkezett és megvizsgáltatta magát — férfi-ruhában jár. Testalkata, hangja férfias, több év óta már borotválkozott, melle lapos Szóval az egész személy érdekes, s most miután a férfiasság mégis jobban van kifejlődve nála, katona-sorozás alá is került.

— **Kamarai gyülés.** A pécsi kereskedelmi és iparkamara 1886. évi junius hó 28-án (hétfő) d. u. 3 órakor saját helyiségében, (a pécsi kölesönös segélyző egylet Király-utczai házának I. emeletén) rendes közülést tart. A napirend tárgyai: 1. Elnöki elöterjesztések. 2. A kamarai iroda jelentése. 3. A földm. ipar és keresk. m. kir. miniszterium leirata a házaló kereskedés miként leendő szabályozása iránt a kamara által adandó véleményes javaslat tárgyában. 4. Ugyanazon miniszterium leirata a kamarai illeték-kivetési ivek tárgyában tett kamarai felterjesztésre. 5. Ugyanazon miniszterium leirata az alakuló országos sajt- és vajszövetkezet támogatása iránt. 6. Ugyanazon miniszterium leirata az „Osztrák-Magyar kiviteli czimtár“ kiadásának elősmozditása iránt. 7. Ugyanazon miniszterium leirata az orsz. kereskedelmi muzeum ügyében. 8. Ugyanazon miniszterium leirata a kamarai ülési jegyzőkönyvek kiadása tárgyában. 9. A soproni társkamara átirata a nagy-kanizsai kisdedővő egylet által rendezendő gyermekjátéktárgy-kiállitás ügyében. 10. Titkári jelentés az állatkereskedelemben mutatkozó akadályok ügyében megkérdezett szakértők véleményéről. 11. A hevesmegyei gazdasági egyesület átirata a Fiumében alakitandó be- és kiviteli társaság ügyében. 12. Böhönye község elöljáróságának

folyamodása heti-vásár engedélyezése ügyében. 13. Rotter Dávid dunaföldvári kereskedő folyamodása a kereskedésbe jövő bor fogyasztási adómentességének igazolása tárgyában a pénzügyminiszteriumhoz intézendő felterjesztés iránt. 14. A sásdi körjegyzőség és több dunaföldvári iparos kérelme ipartársulat s illetve ipartestület alakitása ügyében egy kamarai közeg kiküldése véget.

— **Fürdői tudósitás.** Harkány, 1886. junius 23. Fürdővendégek száma mai napig 741 személy; 1885. fürdővendégek száma volt ugyane napig 689. 1886. átutazó vendégek száma mai napig 3160 személy; 1885. átutazó vendégek száma volt ugyane napig 3080 személy.

Többet nem lehet kivánni. Csermő. Aradmegye. Becses küldeményére van szerencsém önnel tudatni, hogy az öntől kapott Brandt R. gyógyszerész-féle svájczi labdacsokat már elfogyasztottam s istennek hála általok egészségemet visszanyertem. Már két évig szenvedtem makacs székrekedésben s a svájczi labdacsok 4 hónapi használata után egészen jól vagyok. Labdacsait legjobb meggyőződéssel ajánlani fogom minden barátomnak s ismerősömnek. Rosenberg Mór.

A népfölkelés és az életbiztositás. Az „Assicurazioni Generali" igazgatósága arról értesit bennünket, hogy az állami jóváhagyás fentartásával elhatározta, hogy az életbiztositási ágban, a biztositottak érdekében több rendbeli ujitást fog a kötvényfeltételek közé felvenni, különösen a legmesszebb menő engedményeket teendi a népfölkelésre kötelezettek érdekében. Ugyanis a kötvény, ha a biztositás már legalább egy év óta érvényben volt, a népfölkelésre kötelezett biztositott irányában jogérvényét minden pótdijfizetés nélkül az esetre is megtartja, ha az illető tényleges hadi szolgálatra fogna behivatni és pedig 15,000 frt erejéig terjedő biztositásnál a teljes összegre és az egy és ugyanazon egyén életére szóló nagyobb biztositásnál 15,000 frtig. Ezen kedvezményben a társaságnál már biztositottak is részesülnek, a mennyiben azoknak megengedtetik, hogy mostani kötvényeiket kicserélhessék az ujabb feltételeknek megfelelőleg kiállitott kötvényekkel. — Örömmel üdvözöljük ezen ujitást, mely oly hatályos módon tesz eleget a mai kor kivánalmainak. A nagy iparos és közgazdasági intézmények mérvadó képviselőinek kétségtelenül nem csak üzleti feladatuk, hanem egyszersmind kötelességök is, hogy lehetőleg számoljanak a napi kérdésekkel. — A népfelkelési törvény az életbiztositási intézményt ily kötelességgé vált feladattal állitja szembe, melynek szabadelvü megoldására első sorban is a nagy és hatalmas belföldi biztositó társaságok kötelezvék. — Hogy az „Assicurazioni Generali" tudatában az általa elfoglalt előkellő állásnak, ezen az egész népességre nézve kiválóan fontos ügyben is első vala, mely megtette az elhatározó lépést, teljes elismerést érdemel.

Törvényszéki csarnok.

Jegyzéke
a pécsi kir. törvényszék büntető osztályának 1886. évi junius 28-tól julius 3-ig tartandó nyilvános ülésekben előadandó ügyeknek. Junius 28-án. Homan András és Mihály ellen sulyos testi sértés miatt. Nagy József ellen lopás miatt. Julius 2-án. Durovits Mihály ellan halált okozott sulyos testi sértés miatt. Pap József ellen lopás miatt.

Jegyzéke
Czigányi Béla tszéki biró által a pécsi kir. törvényszék büntető osztályánál 1886 junius 30 án tartandó nyilvános ülésben előadásra elkészitett felebbviteli ügyeknek Hauer György és neje ellen könnyü testi sértés, Siklosatz Miklós ellen könnyü testi sértés, Uglár Katalin ellen becs. sértés, Domjanovits Czvetko s tsa ellen k. t. sértés, ifju Schäffer János ellen becs. sértés, Lázár Anna ellen k. t. sértés, Merfelsz József ellen k. t. sértés, Milaszinovis György ellen k. t sértés, Jankovics Dénesné ellen becs. sértés, Beder Miklósné ellen becs. sértés, özv. Pók Ferenczné ellen becs. sértés, Stark Ferencz ellen becs. sértés, Hitre Sámuel ellen becs. sértés, Knorhel János ellen becs. sértés, Gálics Lajos ellen hatóság elleni kihágás, Vukovits Vászó és társai ellen szerencsejáték, Kaufmann Jánosné ellen k. t. sértés miatt.

A közönség köréből.

A rendszeresitéshez pár szó.

A „Pécs" legutóbbi számában Horváth Gyula szederkényi okleveles segédjegyző tollából a „Pécsi Figyelő" f. évi 23-ik számában „A segédjegyzői állás rendszeresitéséről" megjelent közleményemre vonatkozó czikkét nem hallgathatom el megjegyzés nélkül. — Horváth Gyula a jelzett czikk 4-ik bekezdésének utolsó pontjában szóról-szóra ezt mondja: „Miután azonban felebbvalói hatalom nélkül rend sem létezik, miután irodafőnök nélkül nem képzelhető, okvetlen szükséges, hogy a segédjegyzők a körjegyző illetőleg a jegyző alárendeltjei legyenek s hogy a segédjegyzők munkakörét mindenkor főnökük állapitsa meg — kivételes és szükséges esetek alkalmára a képviselő-testület fentartva magának a rendelkezés jogát."

Feltétlenül meghajolok és igazat adok czikkirónak az idézett pont elején abbeli felhozásának, hogy felebbvalói hatalom nélkül rend nem létezik — de én a segédjegyzőnek a jegyzőtöli függetlenitése esetében a felebbvalói hatalom gyakorlását nem zártam és nem zárom ki, de azt semmi szin alatt és feltétel mellett a jegyzőre ruházni az én nézetem szerint nem lehet. — Azt sem találom helyesnek s a mai közigazgatási rendszer viszonyainak megfelelőnek, hogy a munkakör felosztása a jegyzőre bizassék és csak kivételes, szükséges esetek alkalmára tartatnék fel a község képviselőtestületének beleszólhatási és rendelkezési joga; hisz ezen félszeg intézkedés életbe léptetése valóságos megsértése lenne a község képviseleti jogainak és a község kormányzatát vezető testületnek tekintélyét csorbitaná. A községi tisztviselő feletti felügyeleti jogot, legyen az jegyző vagy segédjegyző (rendszeresitett segédjegyzőt értve), miután fizetésüket a községi pénztárból nyerik, a képviselőtestület, a biró képviseletében volna hivatva minden körülmények között első sorban gyakorolni; továbbá a jegyzők ellenében felmerülő panaszok, visszaélések, hivatalbeli mulasztás és hanyagságok felmerülése eseteiben, nekik állana kötelességükben ezek ellenében az 1876. évi V. t.-cz. értelmében a járási szbiróságnál mint erre hivatott első foku közigazgatási hatóságnál feljelentésüket megtenni.

Ha a megyei törvényhatósági közgyülés a jegyző és segédjegyző munkakörét külön-külön szabályozza és a viszonyoknak megfelelően körvonalozza; akkor a rendszeresitéshez kötött várakozási igények kielégithetők lesznek, mert az életbe léptetendő rendszeresitésnél a nép, illetve a község érdekei méltatandók első sorban figyelemre; a jegyző és segédjegyző érdekei, mint a kik a községi élet és közigazgatás vezetésére hivatott közegek, csak másodrendü méltatásra tarthatnak igényt s csak annyiban, hogy teljesitendő szellemi munkásságuk után illő dijazásban részesüljenek.

Hogy a segédjegyzők pártfogókra nem igen találnak, az némileg a segédjegyzöknek a jegyzőkhözi jelen viszonyaikban s üggesükben leli leginkább magyarázatát, de ezen állomásoknak a kor igényeihez mérteni rendszeresitése esetén nem is lesznek mások pártfogolására utalva s e mellett nem lesz okuk senkinek haragjától sem tartani, ha feladatuknak s a várakozásnak megfelelni képesek leendenek. — Ha eleget tesznek kötelességüknek és a közszolgálat érdekében a szorgalom, pontosság s megbizhatóság kellékei nem hiányoznak, aztán a közigazgatás terén haladnak; akkor őket ama községnek (hova hivatásuk köti) bizalma, osztatlan szeretete és pártfogása fogja körülvenni.

A jegyzőt, segédjegyzőt, vagy aljegyzőt, avagy II-od jegyzőt, vagy bármiként nevezzük is, úgy képzelem mint kollégákat; tehát mint egymás mellett szépen elférő községi tisztviselőket, kik sem egymásnak alatta, sem pedig felette nem állanak.

Tompa Lajos,
okleveles jegyző.

Irodalom.

≡ **Hazánk jelesei.** *Magyarország szellemi és anyagi müvelődéseinek vezetői és munkásai arczképekben és életrajzokban. Kiadják dr. Toldy László a főváros főlevéltárnoka és Klösz György fényképiró.* A munka czélja, hogy mind a bel-, mind a külfölddel megismertesse, azoknak arczképeit és életrajzukat, kik hazánk szellemi és anyagi művelődésének vezetői és tényezői. A kiadók a megjelenendő munkáról képet akarván nyujtani, egy mutatványfüzetet állitottak össze, melyben minden a munka keretébe felvett csoportból egy-egy lap arczkép és szöveg foglaltatik, azaz 64 arczkép és 20 lap szöveg. A mutatványfüzet megjelöli egyszersmind az egész mű beosztását. Az első lap Rezső főherczeg a 2-ik lap a magyar parlament 9 tagjának arczképét hozza; s. a. t. A fentemlitett mutatványfüzetből Klösz tiz példányt készitett, melyek a következő helyeken láthatók: a főrendiházban (m. n. muzeum), a képviselőházban, a m. tud. akadémiában, az uj városház közgyülési tasalgó-termében, az egyetem rektoránál (a közp. egyetem épületében), a műegyetem rektoránál (muzeum köruton). a kolozsvári egyetem rektoránál, a nemzeti szinházban (Paulay igazgatónál) és a dalmű-szinházban (az igazgatóságnál). — Később e példányok a bpesti nagy lapok szerkesztőségeiben és kiváló könyvkereskedőinknél is ki lesznek téve és néhány példány a vidéki nagyobb városokba fog küldetni. Mindazok tehát, kik meghivattak hozzájárulásához, a mondott helyen megtekinthetik a kiadott füzetet. Mi csak azt kivánjuk, hogy kiadók terve a nemzeti kultura érdekében sikerüljön. — Végül megjegyezzük, hogy a mutatványfüzet szerint e mű páratlanul áll külső kivitel dolgában is. Alakja nagy ivrét; a képek mind eredeti kabinetalaku fényképek, kivéve Rezső főherczegét, mely egymaga foglal el egy lapot. *A mintafüzet szerkesztőségünkben megtekinthető.*

≡ **Saját kezébe,** eredeti regény egy kötetben, irta Beniczkyné Bajza Lenke (Singer és Wolfner Egyetemes Regénytára XVI. kötet, Budapest.) A kitünő magyar irónő, kinek regényirodalmunk annyi szép és érdemes művet köszönket, e legujabb regényében a legnehezebb és legérdekesebb feladatok egyikét tüzte maga elé: a női sziv jellemzését, sóvárgásával és tévedéseivel, szenvedélyeivel és nemességével. S ki oldhatná meg e feladatot jobban, mint egy kiváló tehetségü regényiró, a ki maga is nő s ki előtt a női kebel misztériuma nem hét-pecsétes levél, hanem nyitott könyv? Ebben a nyitott könyvben enged bannünket lapozni Beniczkyné Bajza Lenke, s az élvezetet, melyet ez a lapozás nyujt, csak növeli az érdekes meseszövés szép előadás, mely a milyen egyszerü, olyan megkapó is. E regény méltán sorakozik Beniczkyné Bajza Lenke eddigi műveihez s diszére válik az Egyetemes regénytárnak Ára csinos piros vászonkötésben 50 kr.

≡ A **„Vasárnapi Ujság"** junius 20-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Az öngyilkos bajor király. — Az Alföldön (költemény) Pásztóitól. — Néhány lap Bajorország történetéből. — München. — Sándor Mátyás. Verne Gyula regénye. — Egyveleg. — A nymphenburgi kastély. A meghalt király születéshelye. — A starnbergi tó és bergi kastély. — Hohenschwangau és Neuschwanstein. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Egyház és iskola. — Mi ujság? — Halálozások. — Sakkjáték. — Szerkesztői mondanivaló. — Hetinaptár. — Képek: II. Lajos bajor király. — A bajor király életéből: Ammerland a starnbergi tó mellett. — A starnbergi tó, királynénk nyaralóhelyéről, Feldafingból nézve. — Müncheni képek. — Sándor Mátyás. (Két képpel). — II. Lajos bajor király. (Fiatalkori arczképe.) — Starnbergi Berg kastély és a starnbergi tó. — A nymphenburgi királyi kastély. 1. A kastély bejárata. 2. A kastély a parkból tekintve. — Dr. Gudden, a király áldozatul esett orvosa. — Neuschwanstein, a bajor király legujabban épült kastélya. — Hohenschwanstein, a bajor király kastélya és utóbbi tartózkodási helye. — II Lajos király sajátkezü névaláirása. — A „Vasárnapi Ujság" előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok"-kal együtt 3 frt. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utcza 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap" legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 1 frt.

≡ A **„Jogtudományi Közlöny"** junius 18-iki (25.) száma a következő tartalommal jelent meg: A német peres eljárás birálatai. (Bähr válasza a berlini jogász-egylet, Henrici és Wach ellen.) Tóth Gáspár selmeczi ügyvédtől. — Törvénykezési Szemle: A biztositási dijperekről. Dr. Tury Sándor-tól. — A jelzálogtulajdonos védelme a jelzálogkereset ellen. I. Dr. Imling Konrád budapesti kir. táblai birótól. — II. Ternovszky Béla lugosi tszéki birótól. — A kisebb polgári peres ügyekről szóló törvény megváltoztatásáról. Serly Antal budapesti kir. aljárásbirótól. — Különfélék. Melléklet: Curiai Határozatok. — A budapesti kir. tábla elvi jelentőségü határozatai. — A m. kir. pénzügyi közigazgatási biróság elvi jelentőségü határozatai. — Kivonat a „Budapesti Közlöny"-ből. — A „Jogtudományi Közlöny" előfizetési ára félévre 6 frt, negyedévre 3 frt.

≡ **Olvasókör.** Szépirodalmi regényfolyóirat. „A narbonnei kastély titka." Folytatás. Történeti regény Born Györgytől. 6-ik füzet. Szerkeszti Fülöp György, Budapesten. Ára: 25 kr.

≡ **„Néhány szó a nemzetiségi kérdésről."** Ily cz. röpirat jelent meg Mocsáry Lajostól, Budapesten. Singer és Wolfner kiadásában. Ára: 50 kr.

≡ Az **„Ország-Világ"** 25-ik junius (19.) száma minden tekintetben megfelel e kitünő képeslap jó hirnevének. A legujabb szám a következő közleményeket tartalmazza: Tolnai Lajostól „A jégkisasszony" czimü egyre érdekesebbé váló regény folytatása, Pásztóitól „Zagyva partján" czimü hangulatos költemény, Kovács Páltól, a legöregebb magyar irótól, egy egészséges humortól pezsgő dramatizált vig beszély („Van szerencsém!"), Karczag Vilmos a napokban elhunyt Szákffy bácsiról, a legöregebb magyar szinészről mond el érdekes apróságokat (Szákffy bácsi arczképe is érdekes: karszékben ül a tipikus öreg úr, kezében hosszu száru csibuk s előtte kedvencz kutyája), Porzselt Kálmán folytatja „Egy krajczárt adott" czimü szép elbeszélését, Bártfay F. Árpád „Urania magyar templomai" czim alatt a magyarországi csillagvizsgálókat kezdi bemutatni, sikerült rajzok kiséretében. Barna Izidortól lendületes költői levél olvasható „Hugomnak" czimmel, Bródi Sándor Roskovics Ignáczról ir sok szellemmel, Székely Huszár a hét eseményeit beszéli el szokott elevenségével stb. A képek közt kiválik H. Lerolle „A templomban" czimü festményének másolata, Homicskótól egy humoros rajz a juniusi meleg napokról stb. A rovatok élénkségük, gazdagságuk által tünnek ki. Előfizetési feltételek: január—decz. 10 frt, jan.—júniusra 5 frt, július—szept. 2 frt 50 kr., július—deczemberre 5 frt. Az „Egyetértés"-sel együtt: egész évre 28 frt, félévre 14 negyedévre 7 frt, frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, kecskeméti-utcza 6. sz.

Nyilt-tér.*)

Ház eladás.

A belváros Király-utcza 38. szám a. egy emeletes ház eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

229. (0—5)

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

NAGY FERENCZ,
laptulajdonos.

KIS JÓZSEF, felelős szerkesztő. VÁRADY FERENCZ, főmunkatárs.

HIRDETÉSEK:

1289
1886. sz.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Buchvald Mór végrehajtatónak Palkó József végrehajtatást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtás ügyében a pécsi kir. törvényszék dárdai kir. járásbiróság területén lévő Sepse községben fekvő a sepsei 95. sz. tjkvben felvett I. 131 b hszsz. 81. számu kisház, 128. hszsz. kertre együttesen 608 frt, ugyanottan † 636. hszsz. alatt jelenleg Balogh József tulajdonául felvett fekvőségre 414 frt, a † 721. hszsz. fekvőségre 74 frt, a † 873. hszsz. fekvőségre 388 frt, a 438/51 hszsz. fekvőségre 84 frt, úgy a sepsei 991. sz. tjkvben felvett † 1041. hszsz. fekvőségre 258. frt becsár mint ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1886. évi augusztus hó 2-ik napján d. e. 10 órakor Sepsén a községbiró hivatalos helyiségében** megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 60 forint 80 krt, 41 frt 80 krt, 7 frt 40 krt, 38 frt 80 krt, 8 frt 40 krt, 25 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a dárdai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságnak 1886. évi május hó 31-án tartott üléséből.

Kiadta:
Fekete Gyula,
kir. aljbiró.

Az ujonnan feltalált borszesz-főzőkészülék,

három szabályozható lánggal

kiválóan elegáns, vörös rézből, minden asztal disze, **darabja 3 frt 80 kr.** 2 liter viz 3 percz alatt forr fel. Hasonlóan működik mindennemü ételnél, pecsenyénél, kávénál, teánál stb. és mindamellett alig 1 kr. borszeszt fogyaszt. Egyszerü **veszélytelen** gözkészülék idézi elő ezen 3 láng hőmérsékletét. Ezen **Borszesz-főzőkészülék** olcsó és hihetetlen gyorsaságu működése folytán, **háztartásokban, katonáknál, nőtleneknél, vendéglőkben és kávéházakban, gyógyszertárakban** stb. nélkülözhetlen. Ezen 3 láng **bél nélkül ég, a nélkül, hogy füstöt vagy szagot terjesztene.** Nagyobb készülékek több edény számára 6 lánggal **6 frt.** — Szétküldés az összeg előleges beküldése mellett vagy utánvétel a szabadalom tulajdonosa által.

1 8. sz. (12-10) **J. R. BUXBAUM. Bécs, II. Czerningasse Nr. 4.**

WEIDLINGER ZSIGMOND

VARRÓGÉP RAKTÁRA.

Telefon-állomás!

Telefon-állomás!

A nagyközönség körében általán elismertetett és bebizonyult, hogy az **amsterdami kiállitáson arany-éremmel kitüntetett** varrógép-reszvénytársaság berlini gyártmányai *legjobbak a világon.*

Szilárd jótállás!! Tanitás dijmentes!!

Miután **ezen** Singer-varrógépek másnál nem kaphatók, az e faju gépeket már előnyösen ismerő t. közönség ékepen ajánlja a venni szándékozóknak, ismerőseinek, barátainak stb.: 233. sz. (0—4)

„Ha jó gépet akarsz, fordulj **Weidlinger Zs.**-hoz (Széchenyi-tér 10. szám) ő árulja **a világ legjobb varrógépeit.**

Kitüntettetett:
A gráczi 1880. évi orsz. kiállitáson elismerési oklevéllel.
A triesztí 1882. évi kiállitáson bronz-éremmel.
A bécsi 1883. é nemzetk gyógyszerész. kiállitáson ezüst-éremmel.
A torontál-megyei gazdas. kiállitáson 1884-ben ez. diszoklevéllel.
A budapesti 1885. évi orsz. kiállitáson a nagy éremmel haladás- és versenyképességért.

A MOHAI
ÁGNES
FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdúsabb
SAVANYUVIZE

kitünő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a viz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kivánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos főraktár **Édeskuty L.** m. kir. udv. szállitónál Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1885-ik évi elszállitás
palack 1.800,000 palack.

Pécsett kapható: Böhm Nándor, Böhm C. F., Dobszay A., Eizer János, Feldmann, W., Gyimothy Gyula, Hergert József, Herdlein Lajos, Irgalmasok gyógyszertára. Lill János, Mitzky Mór, Müllher A., Neusidler J., Nick Károly, Réh Vilmos, Simon János, Spitzer Sándor fia, Sipőcz István gysz. Spitzer Ádám, Steinberg J. és Tieglmann Alajos uraknál.
Siklóson: Kürschner Mór, Pandurovits M. D., Pandurovits János és Weingoldner Ignácz uraknál.
Villány: Csató Gyula gysz., Vorlitsek és Varga uraknál.
Bonyhádon: Davidovics E., Halász L és Traiber A. W. uraknál.

A

„VERÉB JANKÓ“

pécsi képes élczlap

előfizetési fölhivása.

Diesértessék! T. közönség!
Hogy mint szolgál az egészség?
Azt tartom, hogy hála Isten!
Valami nagy hiba ninesen.
Mentsen is meg tőle az Ég,
Amúgy is van apró elég:
Hol ez, hol az, hol meg amaz,
Lépten-nyomon csak a panasz.
Rug a német, rug a szlovák,
A míg le nem „abezug“-olják.
S ütik-verik azt a dobot,
Miatha most is volna robot . . .
Ekkép állván a nép sora,
Nem igen van öröm-tora —
S bizon bizon néha-néha
Nagyon jól esik a tréfa.
Úgy-e hogy jól? Jól biz' a jó . . .
Azért hát itt van a ***Jankó!***
S száz szónak is egy a vége,
Ki-ki nyuljon a zsebébe,
Mert hát, úgy mond, ő-vicez-sége:
Kis pénzmagra van szüksége.

Előfizetési ár:

Félévre . . . . . **3 frt** —
Negyedévre . . . . . **1 frt 50 kr.**

Az előfizetések legelőnyösebben posta-utalványon eszközölhetők, s a „**Veréb Jankó**“ kiadóhivatalához (Pécs, János-utcza 8-ik szám) czimezendők.

A „VERÉB JANKÓ“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Fenáll 50 év óta

Stangl Ede kefegyára

Pécsett, király-utcza 29. sz.

ajánlja a n. é. közönségnek kiválóan készitett

Para-Piasava-féle keféit

(seprüket) **sörfőzde, hajók, vasutak, gyárak, laktanyák, sátrak, magtárak, kert, udvar** és **fapadlózat sikálására,** nemkülönben **havazás elseprésére,** mint legalkalmassabbat és minőségéhez képest olcsót.

Ugyszintén készit mindenféle

gazdászati gép-keféket

rajz vagy minta szerint.

Kiváló gond forditatik az ugynevezett

bécsi meszelőkre,

úgy, hogy a gyártmány minden tekintetben teljesen **egyenlő** — **ha nem jobb** — az **ugynevezett** bécsi meszelőkkel.

Ezenkivül készit mindenféle e szakmába vágó keféket, ecseteket és meszelőket nagy választékban, melyek gyári áron számittatnak.

Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

250 sz. (0—2)

Ügynököt

hatóságilag engedélyezett kölcsön sorsjegyek készpénzbeni és részletfizetési eladásra

keres egy tisztességes bank-intézet.

Ajánlatok ***Haasenstein*** *és* ***Vogler***

hirdetési iroda

R. 25. czim alatt Majna-Frankfurt.

Midőn a t. cz. közönség becses figyelmét az általam készitett s forgalomba hozott fertőtlenitő szereimre felhivnám, bátorkodom tudomására hozni, miként azok vegytiszta Carbolsavtartalommal a legnagyobb szabatossággal állitattnak elő.

Miasmacidin

szoba fertőtlenitő illatszer,

mindenki által kellemesen türhető a menyniben a Carbolsavszag palástolva van, oly illő anyagokkal, mely magukban véve is fertőtlenitők.

Egy üveg ára 50 kr.

Petri fertőtlenitő por

összetételénél fogva eddigelé a leghatásosabb fertőtlenitő szer, udvarok, emésztőgödrök, árnyékszékek, istállók — műhelyek behintésére stb.

Egy ½ kilos csomag 50 kr.

Nagyobb mennyiségeknél árleengedéssel szolgálok.

Kaphatók a készitőnél, Gyurovits Gyula gyógyszerésznél, Szabolcsi bányatelepen, Pécsett Eizer János nagykereskedésében.

LIPPMANN
KARLSBADI
PEZSGŐ-PORA

A karlsbadi ásványvizekből nyert forrás-terméknek segitségével készitve, tehát ezek minden hatályos anyagát tartalmazzák és minden gyógyitó tulajdonait különös érvényre juttatják.

Étvágyat gerjeszt.	Használata kellemes.
Emésztést előmozdit.	Gyomorbajban szenvedőknek **Vade-mecum** Hatása biztos.

Felülmulhatlanul hashajtó szer.

Kivételes olcsó és biztos hatással.

Kellemes, olcsó, kényelmes.

Egészséges! tehát **ü d i t ő!**

minden csikarólag működő hajtószer, pilula stb. előnyben részesitendő. **Orvosilag ajánlva** gyomor-, bél-, máj-, vese- és hólyag-bajoknál.

Elismert és sokat keresett háziszer

Emésztési gyengeség vagy megzavart emésztésnél, étvágyhiány, ülő életmód által előidézett gyomor- és bél-atonia, nyálkásság és evés utáni rosszullét, kellemetlen felbőfége, felfúvodás, gyomorhév, gyomorfájdalom, — nyomás vagy görcs, — vértódulás, főfájás, szédelgés, migraine, vérrekedés, aranyér, rendetlen székelés és makacs székrekedésnél. Approbált szer kövérség ellen.

Valódi csak akkor, ha minden adagon a védjegy **Lippmann** kezevonása látható.

Kapható minta doboz 60 kr. Eredeti dobozonként 2 frtjával. **minden bel- és külföldi gyógyszertárban és ásványvíz-kereskedésben**

2 frt 15 kr. beküldése mellett egy eredeti doboz bérmentve küldetik. 1 doboznál kevesebb nem küldetik.

Központi széthküldés: Lippmann gyógyszertára Karlsbadban.

Kapható következő gyógyszerész uraknál. **Pécsett:** Balázs, Kovács és Sipőcz. **Bajan:** Geiger. **Eszéken:** Dienes, **Kaposváron:** Babochai, Czollner, **Szabadkán:** Décsy, Jóó. **Tolnán:** Gömbös, **Zombor:** Galle, Samerborn stb. **Tabon:** Krebsz Ödön.

120. (0—15)

A LEGJOBB
SZIVARKA-PAPIR
A VALODI
LE HOUBLON
franczia gyártmány
CAWLEY & HENRY-től, PÁRIZSBAN.

Utánzásoktól óvakodni!

Ezen papir dr. POHL J. J. dr LUDWIG R. és dr. LIPPMANN R. uraktól.
a bécsi egyetem vegyészeti tanáraitól a legmelegebben ajánltatik és pedig kitünő minősége és tökéletes tisztaságánál fogva, továbbá mert semmiféle, egészségre ártalmas anyagot nem tartalmaz.

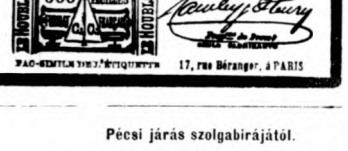

BÉRKOCSIK.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy

kényelmes bérkocsik

(jó lovak és megbizható kocsissal) ugy helyben mint vidékre **jutányos árért** megrendelhetők **nálam,** Mária-utcza 43. számu házamban, ugy szintén **Beck testvér** uraknál Pécsett, Király-utcza a városház épületben.

255. sz. (3—1) **LAUBER REZSŐ.**

Egy tanoncz

felvétetik

Kugler József

fűszer- és vegyesáruk kereskedésében

Vaiszlón.

Ujszerű

Fa-görfüggöny

(Holz-Rouleaux-Jalusien)

természetes fa szin, félig és egészen virágokkal, és vadászati képekkel festett, minden nagyságban, tökéletesen készen, gyári árban kaphatók

226. (3—3) **Razgha Rezsőnél,**
Pálya-utcza 61-ik szám.

Egy födeles olajtengelyü

uj hintó

olcsó árért eladó.

Pécsről egy óra távolságban

egy vizimalom

több évre haszonbérbe adó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában

257. sz. (3—1)

Előnyös kereset.

Minden rangu állandó személyek, **kik a törvény által megengedett állam- és magán-sorsjegyek** részletfizetés mellett **eladásával** (az 1883. évi XXXI. törv. cz. szerint) foglalkozni óhajtanak, **igen előnyös feltételek** mellett mindenhol felvétetnek. Némi szorgalom esetében **tőke és kockáztatás (risico) nélkül havonta 100 egész 300 frt könnyen k-resheto.**

Ajánlatok a jelen foglalkozás megnevezésével intézendők a

fővárosi váltóüzlet-társaság

Adler és társához Budapesten.

221 sz. (6—6)

Elvesztett és elgyengült férfierő

Tehetetlenség.

Biztos segély! A csász. kir. szabadal. carbon zuhany nyal birki is meggyógyithatja **minden káros következmény nélkül,** állandóan s gyakran már 2 nap alatt, még a gyógyithatlannak látszó s évek óta tartó tehetetlenséget is. Kellemes, küllsőleg észrevehetlen gyógymód. A legelőbbkelő profes. és orvosi szaklapok a legmelegebb orvosi ajánlatok s a gyökeresen **kigyógyitottak** ezrének köszönő-iratai, minden érdek nélkül ajánlják minden szenvedőnek a carbonzuhany használatát mely állandó sikert biztosit Teljesen felszerelve használati utasitással s legelőkelőbb **professor orvosi vélemény nyilvánitásával 5 frt 80 kr.** Titoktartás melletti megküldés, és csomagolás, tartalma és eredete felnem ismerhető. **A csász kir. szabadal. carbon-zuhany főraktár: Wien, VII., Mariahilferstrasse Nr. 80.**

162. (0—11)

BUDAPESTI HIRLAP

Felhivás előfizetésre!

A **„Budapesti Hirlap“** VI. évfolyamát járja. E hat esztendő publicistai pályánk legszebb emlékeit egyesiti. Nehéz feladatokkal jár az ily napi közlöny megalapitása, de nekünk azokat gyönyörűség volt teljesitni. A szellemi munka értékét a siker próbálja ki. S a **„Budapesti Hirlap“** fokozatosan növekvő, a magyar hirlapirodalomban példátlan sikerre hivatkozhat.

A magyar közönség a **„Budapesti Hirlap“**-ot mindjárt megindulásakor kiváló rokonszenvével tüntette ki. A politikai irány, melyet választottunk és következetesen fentartánk: **a magyar faji és nemzeti érdekek ápolása,** függetlenül minden párttól, úgy a kormánytól, mint az ellenzéktől, — megnyerte Magyarország művelt osztályainak szentesitését. Pártkülönbség nélkül csatlakozott hozzánk az egész haza legmagyarabb közönsége. Mert e hat éven át naponkint meggyőződött róla, hogy a **„Budapesti Hirlap“ a magyar nemzeti ügynek él,** ennek alája rendel minden személyes tekintélyt s mellékérdeket, ezért harczol összes szellemi erőivel s függetlensége megadja neki az igazságkimondás bátorságát mindenkor, mindenkivel szemben.

A **„Budapesti Hirlap“ ma a legelterjedtebb, legnépszerűbb magyar ujságlap.**

A közönség lelkes támogatása tekintélyt adott szavának s cselekvő befolyást biztositott neki úgy a politikai, mint a társadalmi közéletben. S hogy a **„Budapesti Hirlap“** az erkölcsi tényezőkkel nemcsak a nemzeti közszellem és tetterő felfokozásához járult, hanem hatása konkrét eseményekben is nyilvánult, — elég, ha két mozzanatra hivatkozunk: a **csángó-ügyre,** melyen a **„Budapesti Hirlap“** olvasói régebben 14000 frtot, ujabban pedig 4000 frtot megközelitő adománynyal nagyot lenditettek, — **s a közmivelődési országos mozgalomra,** melyet a **„Budapesti Hirlap“** kezdeményezett.

A „Budapesti Hirlap“ politikai czikkei

valamint eddig, ugy ezentul is a **legkiválóbb, legfüggetlenek magyar publicisták** irják, akik a közkérdéseket páratlanul, **mindig a nemzeti érdekek** szolgálatában tárgyalják.

Politikai hireinket

ugy a közhatóságok, mint a monarkia külső képviselete köréből megbizható magánösszeköttetéseink utján szerezzük. Az **országgyülésről** gyorsirói jegyzetek alapján szerkesztjük a tudósitásokat, melyek a tárgyalások eleven képét s a **beszédekből a lényegest** nyujtják. **A vidéki politikai és társadalmi közéletről távirati** értesitésekkel látnak el levelezőink s Magyarországon nincs város vagy nagyobb község, hol **„Budapesti Hirlap“**-nak 1—2 rendes levelezője ne volna.

Távirati tudósitásai

Európa minden fővárosából: Bécsből, Londonból Párisból, Berlinből stb., a politikai s egyéb eseményekről **közfeltünést** keltenek. Ezek a **„Budapesti Hirlap“**-ot a leggyorsabban és legjobban értesült lappá tették.

A hányszor a hazai vagy külföldi események érdekessége, történelmi fontossága igényli, a **„Budapesti Hirlap“** a szerkesztőségből küld ki **külön tudósitókat.** Az utolsó **keleti válság és háboru alatt** az összes magyar lapok közt a **„Budapesti Hirlap“**-nak voltak a leggyorsabb és legkimeritőbb tudósitásai, mert a szerkesztőség nem kimélt költséget és **kitünő tollu külön tudósitókat** alkalmazott **Konstantinápolyban, Belgrádban** s a **szerb főhadiszálláson,** kiknek táviratai, czikkei, tárcza levelei, térképrajzai a közönséget alaposan tájékoztatták. **Tóth Béla,** a lap belső munkatársa a válság alatt három hónapig időzött a Balkán félszigeten s czikkei az egész európai sajtót bejárták. Kelet fővárosaival most is állandó összeköttetésben vagyunk.

Tárcza-rovatunk

eddig is előkelő irodalmi szinvonalon álltak. Jeles tollu bel- és külf-munkatársak egész falanxa dolgozik e rovat számára, melyekben a komoly és mulattató elem arányosan változik. Az irodalmi dolgozatokról, uj szinművekről itt közlött tanulságos kritikák a müvelt közönség legkedveltebb olvasmányai. Zenészeti, történeti, természettudományi közleményeink mellett továbbra is előkelő helyet tartunk fenn a szépirodalmi, főleg a **humoros** tárczaczikkeknek, melyek a **„Budapesti Hirlap“** egyik vonzó elemét tették mindig.

A hirrovatokat

a **„Budapesti Hirlap“**-ban a magyar zsurnalisztika legjobb erői vezetik. Széles körü levelezési összeköttetéseink biztositanak, hogy a rovatok ezentul is gyors, hü és irodalmi szempontból is élvezetes olvasmányt nyujtsanak a napi események tarka világából.

A törvényszéki csarnokot

a társadalmi drámák e sötét rovatát **külön tudósitó** látja el, ki naponkint közvetlen értesüléseit jegyzi fel ugy a rendőrség, mint a büntető biróságok előtt felmerült ügyekről. A végtárgyalásokról részletes jelentéseket ir.

A közgazdasági rovatban

fölkaroljuk mindazt, a mi a **gazdát,** a **birtokost,** az **iparost** és a **kereskedőt** egyaránt érdekli és ugy önálló czikkek valamint pontos és gyors regisztrálása által annak a mi naponta történik e téren, alaposan elégitjük ki a közönség igényeit.

A regény-csarnokban

a regényirodalom legkitünőbb termékeit mutatjuk be a közönségnek. Főtörekvésünk, hogy a lap regényei érdekfeszitők, irodalmi szinvonalon állók s a közönség nemesebb izlésének megfelelők legyenek.

A **„Budapesti Hirlap“** nyomdai kiállitásában igyekezünk a nyomdai teknika minden eszközét felhasználni Marinoni-féle párisi rotácziós-gép, mely által lapunk nyomatik, biztosit róla, hogy a **„Budapesti Hirlap“,** mely naponkin

18,000 példányban

jelenik meg, másfél óra alatt kinyomatva, pontosan érkezzék az olvasók kezéhez. — Ajánljuk lapunkat a törekvéseinket továbbra is a mi lelkes magyar közönségünk rokonszenvébe, támogatásába.

AZ ELŐFIZETÉS FÖLTÈTELEI:

Egész évre	*14 frt — kr.*	*Negyedévre*	*3 frt 50 kr.*
Félévre	*7 frt — kr.*	*Egy hóra.*	*1 frt 20 kr.*

Az előfizetések vidékről legczélszerűbben postautalványnyal eszközölhetők következő czim alatt:

Budapest, IV. ker., kalap-utcza 16. szám a «Budapesti Hirlap» kiadóhivatalának.

Budapest, 1886. évi junius hóban.

Tisztelettel

A „BUDAPESTI HIRLAP“
szerkesztői és kiadó-tulajdonosai.

Mutatványszámokkal ingyen szolgálunk.

249. sz. (3—2)

1987
1886. sz.

Pécsi járás szolgabirájától.

Árlejtési hirdetmény.

Tettes Baranyamegye alispánjának f. évi junius hó 16-án 5472. szám alatt kelt rendeletével

a pelérdi körjegyzői lak ujra épitése

engedélyeztetvén, az árlejtés megtartására **1886. évi julius hó 5-ik napjának reggeli 9 órája, Pellérden a közjegyzői irodába** tüzetik ki.

Az árlejtésen résztvenni kivánók 10% bánatpénzt tartoznak letenni.

A költségvetés és tervezet alulirottnál a hivatalos órákban betekinthető.

Kelt Pécsett, 1886. évi junius hó 24-én.

Forray István,
szolgabiró.

Pécsett, 1886. Nyomatott Taizs József nél (ezelőtt Madarász E.)